

Överensstämmer med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH), bilaga II, ändrad genom kommissionens förordning (EU) nr 2020/878 - Sverige

SÄKERHETSDATABLAD

Goldspar Satin

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Produktnamn : Goldspar Satin
SDS code : YVA251

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningsområden
Konsumentanvändning
Icke rekommenderade användningssätt
Inga

Användningsområde : Lösningsmedelsburen färg för inomhus- och utomhusbruk.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

International Paint Ltd. Stoneygate Lane Felling Gateshead Tyne and Wear NE10 0JY UK Tel: +44 (0)191 469 6111 Fax: +44 (0)191 438 3711	International Färg AB Holmedalen 3 Aspereds Industriområde SE-424 22 Angered Sweden Tel: +46 (0) 31 928500 Fax: +46 (0) 31 928530
--	---

e-mailadress till den person som är ansvarig för detta säkerhetsdatablad : sdsfellinguk@akzonobel.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Nationellt rådgivande organ/Giftinformationscentralen

Telefonnummer : 112

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Produktdefinition : Blandning

Klassificering enligt förordningen (EG) nr 1272/2008 [CLP/GHS]

Flam. Liq. 3, H226
STOT SE 3, H336

Produkten är klassificerad som farlig enligt förordning (EG) 1272/2008 med ändringar.

Se avsnitt 16 för ovannämnda faroangivelser i fulltext.

Ytterligare information om hälsoeffekter och symtom finns i avsnitt 11.

2.2 Märkningsuppgifter

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 7-11-2024

Version : 3.01

Datum för tidigare utgåva : 3-10-2024

1/18

AkzoNobel

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

Faropiktogram	:
Signalord	: Varning
Faroangivelser	: H226 - Brandfarlig vätska och ånga. H336 - Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.
Skyddsangivelser	
Allmänt	: P102 - Förvaras oåtkomligt för barn. P101 - Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård.
Förebyggande	: P210 - Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden. P271 - Används endast utomhus eller i väl ventilerade utrymmen. P261 - Undvik att inandas ånga.
Åtgärder	: P304 + P312 - VID INANDNING: Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRALEN eller läkare.
Förvaring	: P405 - Förvaras inlåst. P403 + P233 - Förvaras på väl ventilerad plats. Behållaren ska vara väl tillsluten. P403 + P235 - Förvaras svalt.
Avfall	: P501 - Innehållet/behållaren lämnas till godkänd avfallsmottagare eller miljöstation.
Farliga beståndsdelar	: nafta (petroleum), vätebehandlad tung
Kompletterande märkningselement	: Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.
Bilaga XVII - Begränsningar av tillverkning, utsläppande på marknaden och användning av vissa farliga ämnen, blandningar och varor	: Ej tillämbart.
Särskilda förpackningskrav	
Behållare som skall förses med barnsäkra förslutningar	: Ej tillämbart.
Kännbar varningsmärkning	: Ej tillämbart.

2.3 Andra faror

Produkten uppfyller kriterierna för PBT eller vPvB enligt förordning (EG) nr 1907/2006, Bilaga XIII	: Den här blandningen innehåller inga ämnen som bedöms vara PBT eller vPvB.
Andra faror som inte orsakar klassificering	: Inte känd.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar : Blandning

Produktens/ beståndsdelens namn	Identifierare	%	Klassificering	Specifik koncentration gränsvärden, M- faktorer och genomsnittlig behandlingseffekt (ATE)	Typ
nafta (petroleum), vätebehandlad tung	REACH #: 01-2119463258-33 EG: 919-857-5 CAS: 64742-48-9 Index: 649-327-00-6	≥25 - ≤50	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 EUH066	-	[1]
Hydrocarbons, C9-C11, n- alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	REACH #: 01-2119463258-33 EG: 919-857-5	≤5	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 EUH066	-	[1]
Hydrocarbons, C10-C13, n- alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	REACH #: 01-2119457273-39 EG: 918-481-9	≤3	Asp. Tox. 1, H304 EUH066	-	[1]
Reaktionsmassa av etylbenzen och xylen	REACH #: 01-2119488216-32 EG: 905-588-0	<1	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 3, H412	ATE [Dermal] = 1100 mg/kg ATE [Inandning (ånga)] = 11 mg/l	[1] [2]
(2-methoxymethylethoxy) propanol	REACH #: 01-2119450011-60 EG: 252-104-2 CAS: 34590-94-8	≤0.3	Inte klassificerad. Se avsnitt 16 för ovannämnda faroangivelser i fulltext.	-	[2]

Såvitt leverantören vet finns det inga ytterligare beståndsdelar i produkten som i tillämpliga koncentrationer klassificeras som farliga för hälsa eller miljö och för vilka ett hygieniskt gränsvärde, PBT eller vPvB eller substanser av lika stora betänkligheter har fastställts och som därför borde redogöras för i detta avsnitt.

- Typ
- [1] Ämnet har klassificerats medföra fysikalisk fara, hälsofara eller miljöfara
- [2] Ämne med ett hygieniskt gränsvärde
- Hygieniska gränsvärden, om sådana finns, redovisas i avsnitt 8.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

- Kontakt med ögonen** : Skölj omedelbart ögonen med mycket vatten under det att undre och övre ögonlocket emellanåt lyfts. Kontrollera och ta bort eventuella kontaktlinser. Fortsätt att skölja i åtminstone 10 minuter. Kontakta läkare.
- Inhalation** : Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen. Om man misstänker att rök fortfarande finns kvar skall räddningspersonal bära en lämplig halvmask eller andningsapparat med lufttillförsel. Om personen inte andas, andningen är oregelbunden eller om andningsstillestånd inträffar, låt utbildad personal ge konstgjord andning eller syrgas. Det kan vara farligt för den person som ger hjälp med mun-mot-mun-metoden. Kontakta läkare. Vid behov, ring giftinformationscentralen eller en läkare. Vid medvetslöshet placera personen i framstupa sidoläge och kontakta läkare. Upprätthåll öppna luftvägar. Lossa tätt åtsittande klädesplagg som krage, slips, livrem och linning. Vid inandning av nedbrytningsprodukter i samband med brand kan symtomen vara fördröjda. Den drabbade personen kan behöva hållas under läkaruppsikt i 48 timmar.
- Hudkontakt** : Tvätta huden noggrant med tvål och vatten eller hudrengöringskräm. Avlägsna förorenade kläder och skor. Konsultera läkare om symptom uppstår. Tvätta kläderna innan de används igen. Rengör skorna noggrant innan de används igen.
- Förtäring** : Skölj munnen med vatten. Avlägsna eventuella tandproteser. Om materialet har svalts och den drabbade personen är vid medvetande, ge små mängder vatten att dricka. Sluta om den drabbade känner sig illamående eftersom kräkning kan vara farligt. Framkalla inte kräkning såvida inte detta beordras av medicinsk personal. Om kräkning uppkommer skall huvudet hållas så lågt att uppkastningar inte kommer ned i lungorna. Kontakta läkare. Vid behov, ring giftinformationscentralen eller en läkare. Ge aldrig en medvetslös person något att äta eller dricka. Vid medvetslöshet placera personen i framstupa sidoläge och kontakta läkare. Upprätthåll öppna luftvägar. Lossa tätt åtsittande klädesplagg som krage, slips, livrem och linning.
- Skydd åt dem som ger första hjälpen** : Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas. Om man misstänker att rök fortfarande finns kvar skall räddningspersonal bära en lämplig halvmask eller andningsapparat med lufttillförsel. Det kan vara farligt för den person som ger hjälp med mun-mot-mun-metoden.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Tecken/symtom på överexponering

- Kontakt med ögonen** : Ingen specifik data.
- Inhalation** : Skadliga symptom kan inkludera följande:
illamående eller kräkning
huvudvärk
dåsighet/utmattning
 yrsel/svindel
medvetslöshet
- Hudkontakt** : Skadliga symptom kan inkludera följande:
irritation
torr hud
hudsprickor
- Förtäring** : Ingen specifik data.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

- Meddelande till läkare** : Vid inandning av nedbrytningsprodukter i samband med brand kan symtomen vara fördröjda. Den drabbade personen kan behöva hållas under läkaruppsikt i 48 timmar.
- Speciella behandlingar** : Ingen specifik behandling.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

- Lämpliga släckmedel : Använd pulver, CO₂, spridd vattenstråle (dimma) eller skum.
- Olämpliga släckmedel : Använd inte vattenstråle.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

- Faror som ämnet eller blandningen kan medföra : Brandfarlig vätska och ånga. Avrinning till avlopp kan skapa brand- eller explosionsfara. Vid brand eller upphettning inträffar en tryckökning varvid behållaren kan sprängas med risk för efterföljande explosion.
- Farliga förbränningsprodukter : Nedbrytningsprodukter kan inkludera följande ämnen:
koldioxid
kolmonoxid
kväveoxider
metalloxid/oxider

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

- Speciella skyddsåtgärder för brandpersonal : Isolera omedelbart området genom att avvisa personer som är i närheten av olyckshändelsen om det är den brand. Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas. Flytta behållarna från brandområdet om det kan göras utan risk. Använd spridd vattenstråle för att hålla behållare exponerade för brand kalla.
- Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal : Brandmän skall bära lämplig skyddsutrustning och tryckluftsapparat med övertryck (SCBA) och heltäckande ansiktsmask. Brandmansutrustning (t.ex. hjälm, skyddsstövlar och handskar) som uppfyller den europeiska standarden EN 469 ger basskydd vid kemikalieolyckor.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

- För annan personal än räddningspersonal : Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas. Evakuera omgivande områden. Förhindra att ej nödvändig och oskyddad personal kommer in. Rör eller gå inte i utspillt ämne. Stäng av alla antändningskällor. Inga flammor, rökning eller lågor i riskområdet. Undvik inandning av ånga och dimma. Sörj för god ventilation. Bär lämpligt andningsskydd när ventilationen är otillräcklig. Använd lämplig personlig skyddsutrustning.
- För räddningspersonal : Om hanteringen av utsläppet kräver speciella kläder, beakta all information om lämpliga och olämpliga material i avsnitt 8. Se även informationen i "För annan personal än räddningspersonal".

6.2 Miljöskyddsåtgärder

- : Undvik spridning av utspillt material, avrinning, kontakt med jord, vattendrag, dränering och avlopp. Informera behöriga myndigheter om produkten har orsakat miljöförorening (avlopp, vattendrag, jord eller luft).

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

- Litet utsläpp : Stoppa läckan om det går utan risk. Flytta behållarna från spillområdet. Använd gnistskyddade verktyg och explosionssäker utrustning. Späd ut med vatten och torka upp om den är vattenlöslig. Alternativt, eller om det inte är vattenlöslig, absorbera med ett inert torrt material och placera i en lämplig avfallsbehållare. Anlita ett auktoriserat avfallshanteringsföretag vid avfallshanteringen.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

- Stort utsläpp** : Stoppa läckan om det går utan risk. Flytta behållarna från spillområdet. Använd gnistskyddade verktyg och explosionssäker utrustning. Man skall närma sig och avlägsna sig från området med vinden i ryggen. Förhindra avrinning till kloaker, vattendrag, källare eller slutna utrymmen. Skölj ned spillet till en reningsanläggning för avloppsvatten eller gå till väga på följande sätt. Valla in med icke brännbart absorberande material t.ex. sand, jord vermikulit, kiselgur och samla upp i lämplig behållare för omhändertagande enligt lokala föreskrifter. Anlita ett auktoriserat avfallshanteringsföretag vid avfallshanteringen. Förorenat absorberande material kan utgöra samma fara som den utsläppta produkten.
- 6.4 Hänvisning till andra avsnitt** : Se avsnitt 1 för kontaktinformation i en nödsituation. Information om lämplig personlig skyddsutrustning finns i avsnitt 8. Ytterligare information om avfallshantering finns i avsnitt 13.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

Upplysningarna i detta avsnitt innehåller allmänna råd och anvisningar.

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

- Skyddsåtgärder** : Använd lämplig personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8). Förtär inte. Undvik kontakt med ögon, hud och kläder. Undvik inandning av ånga och dimma. Använd enbart där det är fullgod ventilation. Bär lämpligt andningsskydd när ventilationen är otillräcklig. Gå inte in i förvaringsutrymmen och slutna utrymmen om de inte är tillräckligt ventilerade. Förvara produkten i originalbehållaren eller i en behållare av godkänt alternativ i förenligt material samt håll behållaren tätt tillsluten när den inte används. Förvaras och används åtskilt från värme, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Använd explosionsäker elektrisk utrustning (ex.ventilation, belysning och materialhantering). Använd endast verktyg som inte ger upphov till gnistor. Iaktta försiktighetsåtgärder mot elektrostatiska urladdningar. Tomma behållare har kvar produktrester och kan vara farliga. Återanvänd inte behållaren.
- Råd om allmän yrkeshygien** : Äta, dricka och röka skall vara förbjudet i område där detta ämne hanteras, förvaras och bearbetas. Användarna ska tvätta händer och ansikte innan de äter, dricker eller röker. Ta av nedsmutsade kläder och skyddsutrustning innan du träder in i områden där man äter. Se till att sprayning inte sker mot människor. Undvik inandning av ånga, sprutdimma eller dimma. Ytterligare information om hygienåtgärder finns också i avsnitt 8.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras enligt lokala föreskrifter. Förvaras i ett avskilt och godkänt område. Förvaras i originalbehållare skyddad från direkt solljus på en torr, sval och väl ventilerad plats, åtskild från oförenliga ämnen (se Avsnitt 10) samt mat och dryck. Förvaras inlåst. Eliminera alla antändningskällor. Håll åtskilt från oxiderande ämnen. Förpackningen förvaras väl tillsluten och förseglad tills produkten ska användas. Öppnad behållare skall återförslutas väl och förvaras i upprätt läge för att förhindra läckage. Får inte förvaras i märkta behållare. Förvaras på lämpligt sätt för att undvika miljöförorening. Se avsnitt 10 för oförenliga material före hantering eller användning.

Seveso-direktivet - Tröskelvärde för rapportering

Farlighetskriterier		
Kategori	Tröskelvärde för anmälan och MAPP	Tröskelvärde för säkerhetsrapport
P5c	5000 tonne	50000 tonne

7.3 Specifik slutanvändning

- Rekommendationer** : Ej tillgängligt.
- Branschspecifika lösningar** : Ej tillgängligt.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

Upplysningarna i detta avsnitt innehåller allmänna råd och anvisningar. Informationen ges på basis av typiska förväntade användningar av produkten. Ytterligare åtgärder kan vara nödvändiga för bulkhantering eller andra användningar som avsevärt kan öka personexponering eller miljöutsläpp.

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden

Produktens/beståndsdelens namn	Gränsvärden för exponering
Reaktionsmassa av etylbensen och xylen	AFS 2018:1 (Sverige, 2/2018). Absorberas genom huden. KGV: 442 mg/m³ 15 minuter. KGV: 100 ppm 15 minuter. NGV: 221 mg/m³ 8 timmar. NGV: 50 ppm 8 timmar.
(2-methoxymethylethoxy)propanol	AFS 2018:1 (Sverige, 9/2021). [dipropylenglykolmonometyleter] Absorberas genom huden. KGV: 450 mg/m³ 15 minuter. KGV: 75 ppm 15 minuter. NGV: 300 mg/m³ 8 timmar. NGV: 50 ppm 8 timmar.

Rekommenderade kontrollåtgärder : Om denna produkt innehåller beståndsdelar med hygieniska gränsvärden, kan det behövas uppföljning av arbetsplatsens luft eller biologisk uppföljning för att fastställa ventilationens eller andra kontrollåtgärdernas effektivitet och/eller om det är nödvändigt att använda andningsskydd. Referens bör göras till standarder för övervakning, som t.ex. följande: Europeisk standard EN 689 (Arbetsplatsluft - Vägledning för bedömning av exponering genom inandning av kemiska ämnen för jämförelse med gränsvärden och mätstrategi) Europeisk standard EN 14042 (Arbetsplatsluft - Vägledning vid val av metod för bestämning av exponering för kemiska och biologiska ämnen) Europeisk standard EN 482 (Arbetsplatsluft - Allmänna krav på metoder för mätning av kemiska ämnen) Referens till nationella vägledande dokument för metoder för bestämning av farliga ämnen krävs också.

DNEL/DMEL

Produktens/beståndsdelens namn	Typ	Exponering	Värde	Population	Effekter
nafta (petroleum), vätebehandlad tung	DNEL	Långvarig Inhalation	0.41 mg/m³	Allmän population	Systemisk
	DNEL	Långvarig Inhalation	1.9 mg/m³	Arbetare	Systemisk
	DNEL	Långvarig Inhalation	178.57 mg/m³	Allmän population	Lokal
	DNEL	Kortvarig Inhalation	640 mg/m³	Allmän population	Lokal
	DNEL	Långvarig Inhalation	837.5 mg/m³	Arbetare	Lokal
	DNEL	Kortvarig Inhalation	1066.67 mg/m³	Arbetare	Lokal
	DNEL	Kortvarig Inhalation	1152 mg/m³	Allmän population	Systemisk
	DNEL	Kortvarig Inhalation	1286.4 mg/m³	Arbetare	Systemisk
Hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	DNEL	Långvarig Inhalation	0.41 mg/m³	Allmän population	Systemisk
	DNEL	Långvarig Inhalation	1.9 mg/m³	Arbetare	Systemisk
	DNEL	Långvarig Inhalation	178.57 mg/m³	Allmän population	Lokal
	DNEL	Långvarig Oral	300 mg/kg bw/dag	Allmän population	Systemisk
	DNEL	Långvarig Dermal	300 mg/kg	Allmän	Systemisk

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

	DNEL	Långvarig Dermal	bw/dag 300 mg/kg bw/dag	population Arbetare	Systemisk
	DNEL	Kortvarig Inhalation	640 mg/m ³	Allmän population	Lokal
	DNEL	Långvarig Inhalation	837.5 mg/ m ³	Arbetare	Lokal
	DNEL	Kortvarig Inhalation	1066.67 mg/m ³	Arbetare	Lokal
	DNEL	Kortvarig Inhalation	1152 mg/ m ³	Allmän population	Systemisk
	DNEL	Kortvarig Inhalation	1286.4 mg/ m ³	Arbetare	Systemisk
Reaktionsmassa av etylbensen och xylene	DNEL	Långvarig Oral	1.6 mg/kg bw/dag	Allmän population	Systemisk
	DNEL	Långvarig Inhalation	14.8 mg/m ³	Allmän population	Systemisk
	DNEL	Långvarig Inhalation	77 mg/m ³	Arbetare	Systemisk
	DNEL	Långvarig Dermal	108 mg/kg bw/dag	Allmän population	Systemisk
	DNEL	Långvarig Dermal	180 mg/kg bw/dag	Arbetare	Systemisk
	DNEL	Kortvarig Inhalation	289 mg/m ³	Arbetare	Lokal
(2-methoxymethylethoxy)propanol	DNEL	Kortvarig Inhalation	289 mg/m ³	Arbetare	Systemisk
	DNEL	Långvarig Oral	36 mg/kg bw/dag	Allmän population	Systemisk
	DNEL	Långvarig Inhalation	37.2 mg/m ³	Allmän population	Systemisk
	DNEL	Långvarig Dermal	121 mg/kg bw/dag	Allmän population	Systemisk
	DNEL	Långvarig Dermal	283 mg/kg bw/dag	Arbetare	Systemisk
	DNEL	Långvarig Inhalation	308 mg/m ³	Arbetare	Systemisk

PNEC

Produktens/beståndsdelens namn	Medium specificerat	Värde	Metod specificerad
manganes neodecanoate	Sötvatten	85.3 µg/l	Bedömningsfaktorer
	Havsvatten	2.7 µg/l	Bedömningsfaktorer
	Avloppsreningsverk	121.3 mg/l	Bedömningsfaktorer
	Sötvattenssediment	230.6 mg/kg dwt	Bedömningsfaktorer
	Havsvattenssediment	23.06 mg/kg dwt	Bedömningsfaktorer
	Jord	167.33 mg/kg dwt	Bedömningsfaktorer

8.2 Begränsning av exponeringen

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

: Använd enbart där det är fullgod ventilation. Använd slutna processer, lokalt utsug eller andra tekniska åtgärder för att hålla arbetstagarens exponering av luftburna föroreningar under rekommenderade eller fastställda gränsvärden. Teknisk kontrollutrustning är också nödvändig för att hålla gas-, ång- eller dammkoncentrationerna under den lägsta explosionsgränsen. Använd explosionsäker ventilationsutrustning.

Individuella skyddsåtgärder

Hygieniska åtgärder

: Tvätta händerna, underarmar och ansikte noggrant efter att ha hanterat kemiska produkter, innan något äts, innan rökning samt före toalettbesök och vid avslutat arbetspass. Lämplig metod skall användas för att ta bort potentiellt förorenade kläder. Tvätta förorenade klädesplagg innan de används igen. Försäkra dig om att stationer för ögonspolning och nödduschar finns i närheten av arbetsplatsen.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

Ögonskydd/ansiktsskydd : Skyddsglasögon i överensstämmelse med en godkänd standard skall användas när en riskbedömning visar att detta är nödvändigt för att undvika exponering för vätskestänk, dimma, gas eller damm. Om det är möjligt att man kommer i kontakt med ämnet bör man använda följande skydd, om det inte bedöms att starkare skydd behövs: skyddsglasögon med sidoskydd.

Hudskydd

Handskydd : Kemiskt resistent, ogenomträngbara skyddshandskar som överensstämmer med en godkänd standard skall alltid användas när kemiska produkter hanteras om en riskbedömning visar att detta är nödvändigt. Med beaktande av de parametrar som specificerats av handsktillverkaren kontrollera under användningen att handskarna ännu har kvar sina skyddande egenskaper. Observera att genomträngningstiden för ett handskmaterial kan variera beroende på tillverkaren. När det är fråga om blandningar av flera ämnen kan handskarnas skyddstid inte bedömas exakt.

Vid en längre eller regelbunden kontakt, rekommenderas en handske av skyddsklass 6 (genombrottstid > 480 minuter i enlighet med EN 374). Rekommenderade handskar: Viton ® eller nitril, tjocklek ≥ 0,38 mm. Om endast lätt kontakt förväntas, rekommenderas en handske av skyddsklass 2 eller högre (genombrottstid > 30 minuter i enlighet med EN 374. Rekommenderade handskar: Nitril, tjocklek ≥ 0,12 mm.

Handskar bör bytas regelbundet och om det finns tecken på skador i handskmaterialet.

Handskens prestanda eller effektivitet kan minska vid fysisk/kemisk skada samt dåligt underhåll.

Användaren skall kontrollera att den typ av handskar som sist och slutligen väljs för hantering av denna produkt är lämpligast för ändamålet med beaktande av de särskilda användningsvillkoren i användarens riskvärdering.

Kroppsskydd : Personlig skyddsutrustning för kroppen skall väljas baserat på den uppgift som skall utföras och de risker som föreligger samt vara godkänd av en specialist innan denna produkt hanteras. Vid risk för antändning från statisk elektricitet bör anti-statisk skyddsklädsel användas. Bästa skyddet mot statiska urladdningar ger en klädsel som innefattar anti-statiska överdragskläder, stövlar och handskar. Ytterligare information om krav på material och design och om provningsmetoder finns i den europeiska standarden EN 1149.

Annat hudskydd : Lämpliga skor och ytterligare hudskyddsåtgärder bör väljas beroende på den uppgift som skall utföras och de risker som den medför. Dessa skall godkännas av en specialist före hantering av denna produkt.

Andningsskydd : Baserat på risken för exponering, välj en respirator som uppfyller den tillämpliga standarden eller certifieringen. Respiratorer måste användas i enlighet med ett andningsskyddsprogram för att säkerställa korrekt passform, utbildning och andra viktiga aspekter av användning. Använd en andningsapparat som uppfyller standarden EN140 med filter av typ A/P2 eller bättre. Vid torrslipning, heta arbeten (exempelvis svetsning) av den torra färgfilmen kan damm och/eller farliga ångor avges. Våtslipning bör användas i möjligaste mån. Om exponering inte kan undvikas genom lokalt utsug ska lämpligt andningsskydd användas.

Begränsning av miljöexponeringen : Utsläpp från ventilation eller utrustning på arbetsplatsen bör kontrolleras för att säkerställa att de uppfyller Miljöbalken krav. I vissa fall är det nödvändigt att använda våtrenare för ångor, filter eller teknisk modifiering av processutrustningen för att minska utsläppen till acceptabla nivåer.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

Mätförhållandena för alla egenskaper är vid standardtemperatur och -tryck om inget annat anges.

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Utseende

Fysikaliskt tillstånd : Vätska.
Färg : Orange.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

Lukt	: Lösningsmedel.
Lukttröskel	: Ej tillgängligt.
Smältpunkt/frys punkt	: Ej tillgängligt.
Kokpunkt, initial kokpunkt och kokintervall	: 155°C (311°F)
Brandfarlighet	: Ej tillgängligt.
Nedre och övre explosionsgräns	: Ej tillgängligt.
Nedre och övre explosionsgräns	: Största kända intervallen: Nedre: 1.4% Övre: 7.6% (nafta (petroleum), vätebehandlad tung)
Flampunkt	: Slutet degel: 35°C (95°F) [Pensky-Martens]
Självantändningstemperatur	:

Ingående ämnen	°C	°F	Metod
nafta (petroleum), vätebehandlad tung	280 till 470	536 till 878	
Hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	280 till 470	536 till 878	

Sönderfallstemperatur	: Ej tillgängligt.
PH-värde	: Ej tillämpbart. [DIN EN 1262]
Viskositet	: Kinematisk (rumstemperatur): 434 mm²/s [DIN EN ISO 3219] Kinematisk (40°C): 400 mm²/s [DIN EN ISO 3219]
Löslighet	:

Media	Resultat
kallt vatten	Ej löslig [OECD (TG 105)]

Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	: Ej tillämpbart.
Ångtryck	:

Ingående ämnen	Ångtryck vid 20 °C			Ångtryck vid 50 °C		
	mm Hg	kPa	Metod	mm Hg	kPa	Metod
nafta (petroleum), vätebehandlad tung	0.75006 till 2.25018	0.1 till 0.3				
Hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	0.75 till 2.25	0.1 till 0.3				

Densitet	: 0.921 g/cm³ [DIN EN ISO 2811-1]
Ängdensitet	: Ej tillgängligt.

Partikelegenskaper

Median partikelstorlek	: Ej tillämpbart.
Procentandel partiklar med aerodynamisk diameter ≤10 µm	: 0

Minsta antändningsenergi (mJ)	: Ej tillgängligt.
Fundamental förbränningshastighet	: Ej tillämpbart.
SADT	: Ej tillgängligt.
Förbränningsvärme	: Ej tillgängligt.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

Aerosolprodukt

Aerosoltyp : Ej tillämpbart.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

- 10.1 Reaktivitet : Det finns inga testdata för reaktiviteten hos denna produkt eller dess beståndsdelar.
- 10.2 Kemisk stabilitet : Produkten är stabil.
- 10.3 Risken för farliga reaktioner : Under normala lagrings- och användningsförhållanden förekommer inga farliga reaktioner.
- 10.4 Förhållanden som ska undvikas : Undvik alla tänkbara antändningskällor (gnista eller låga). Utsätt inte för tryck, skärning, svets, hårdlödning, borring, slipning eller exponera behållaren för värme eller antändningskällor.
- 10.5 Oförenliga material : Reaktiv eller oförenlig med följande ämnen: oxidationsmedel
- 10.6 Farliga sönderdelningsprodukter : Inga farliga nedbrytningsprodukter borde uppstå vid normala förhållanden under lagring och användning.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om faroklasser enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Det finns ingen information tillgänglig om själva blandningen. Blandningen har bedömts enligt den konventionella metoden i CLP-förordning (EG) nr 1272/2008 och är klassificerad med avseende på toxikologiska egenskaper i enlighet därmed. Se Avsnitt 2 och 3 för mer information.

Akut toxicitet

Produktens/ beståndsdelens namn	Resultat	Arter	Dos	Exponering
nafta (petroleum), vätebehandlad tung Hydrocarbons, C10-C13, n- alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics (2-methoxymethylethoxy) propanol	LC50 Inhalation Ånga	Råtta	8500 mg/m³	4 timmar
	LD50 Oral	Råtta	>6 g/kg	-
	LC50 Inhalation Ånga	Råtta	8500 mg/m³	4 timmar
	LD50 Oral	Råtta	>6 g/kg	-
	LD50 Dermal	Kanin	10 mL/kg	-
	LD50 Oral	Råtta	5.5 mL/kg	-
	LD50 Oral	Råtta	5400 uL/kg	-

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

Uppskattning av akut toxicitet

Produktens/beståndsdelens namn	Oral (mg/ kg)	Dermal (mg/kg)	Inandning (gaser) (ppm)	Inandning (ångor) (mg/l)	Inandning (damm och dimmor) (mg/l)
Reaktionsmassa av etylbensen och xilen	N/A	1100	N/A	11	N/A

Irritation/Korrosion

AVSNITT 11: Toxikologisk information

Produktens/ beståndsdelens namn	Resultat	Arter	Poäng	Exponering	Observation
Reaktionsmassa av etylbensen och xylen (2-methoxymethylethoxy) propanol	Ögon - Svagt irriterande	Kanin	-	87 mg	-
	Ögon - Mycket irriterande	Kanin	-	24 timmar 5 mg	-
	Hud - Svagt irriterande	Råtta	-	8 timmar 60 UI	-
	Hud - Måttligt irriterande	Kanin	-	100 %	-
	Hud - Måttligt irriterande	Kanin	-	24 timmar 500 mg	-
	Ögon - Svagt irriterande	Kanin	-	24 timmar 500 mg	-
	Hud - Svagt irriterande	Kanin	-	500 mg	-

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

Allergiframkallande

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

Mutagenicitet

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

Cancerogenitet

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

Reproduktionstoxicitet

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

Fosterskador

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

Specifik organtoxicitet – enstaka exponering

Produktens/beståndsdelens namn	Kategori	Exponeringsväg	Målorgan
nafta (petroleum), vätebehandlad tung	Kategori 3	-	Narkosverkan
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	Kategori 3	-	Narkosverkan
Reaktionsmassa av etylbensen och xylen	Kategori 3	-	Luftvägsirritation

Specifik organtoxicitet – upprepad exponering

Produktens/beståndsdelens namn	Kategori	Exponeringsväg	Målorgan
Reaktionsmassa av etylbensen och xylen	Kategori 2	-	-

Fara vid aspiration

Produktens/beståndsdelens namn	Resultat
nafta (petroleum), vätebehandlad tung	FARA VID ASPIRATION - Kategori 1
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	FARA VID ASPIRATION - Kategori 1
Hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	FARA VID ASPIRATION - Kategori 1
Reaktionsmassa av etylbensen och xylen	FARA VID ASPIRATION - Kategori 1

Information om sannolika exponeringsvägar : Ej tillgängligt.

Potentiellt akuta hälsoeffekter

Kontakt med ögonen : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Inhalation : Kan orsaka depression i centrala nervsystemet (CNS). Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

- Hudkontakt** : Uttorkande på huden. Kan ge upphov till torr hud och hudirritation.
- Förtäring** : Kan orsaka depression i centrala nervsystemet (CNS).

Symptom som hör ihop med produktens fysikaliska, kemiska och toxikologiska egenskaper

- Kontakt med ögonen** : Ingen specifik data.
- Inhalation** : Skadliga symptom kan inkludera följande:
illamående eller kräkning
huvudvärk
dåsighet/utmattning
 yrsel/svindel
medvetlöshet
- Hudkontakt** : Skadliga symptom kan inkludera följande:
irritation
torr hud
hudsprickor
- Förtäring** : Ingen specifik data.

Fördröjda och omedelbara effekter samt kroniska effekter av korttids- och långtidsexponering

Kortvarig exponering

- Potentiella omedelbara effekter** : Ej tillgängligt.
- Potentiella fördröjda effekter** : Ej tillgängligt.

Långvarig exponering

- Potentiella omedelbara effekter** : Ej tillgängligt.
- Potentiella fördröjda effekter** : Ej tillgängligt.

Potentiellt kroniska hälsoeffekter

Ej tillgängligt.

- Slutsats/Sammanfattning** : Ej tillgängligt.
- Allmänt** : Långvarig och upprepad kontakt kan avfetta huden och leda till irritation, sprickor och/eller dermatit.
- Cancerogenitet** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
- Mutagenicitet** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
- Reproduktionstoxicitet** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

11.2 Information om andra faror

11.2.1 Hormonstörande egenskaper

Ej tillgängligt.

11.2.2 Annan information

Ingen ytterligare information.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Det finns ingen information tillgänglig om själva blandningen.
Förhindra utsläpp i avlopp eller vattendrag.

Blandningen har bedömts enligt sammanräkningsmetoden i CLP-förordning (EG) nr 1272/2008 och är inte klassificerad som miljöfarlig, men innehåller ett ämne/ämnen som är miljöfarligt/miljöfarliga. Se avsnitt 3 för närmare uppgifter.

Produktens/ beståndsdelens namn	Resultat	Arter	Exponering
Reaktionsmassa av etylbensen och xylene	Akut LC50 13400 µg/l Sötvatten	Fisk - Pimephales promelas	96 timmar

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Produktens/ beståndsdelens namn	LogP _{ow}	BCF	Potential
nafta (petroleum), vätebehandlad tung Hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	-	10 till 2500	hög
Reaktionsmassa av etylbensen och xylene (2-methoxymethylethoxy) propanol	3.12	8.1 till 25.9	låg
	0.004	-	låg

12.4 Rörlighet i jord

Fördelningskoefficient jord/vatten (K_{oc}) : Ej tillgängligt.

Rörlighet : Ej tillgängligt.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Den här blandningen innehåller inga ämnen som bedöms vara PBT eller vPvB.

12.6 Hormonstörande egenskaper

Ej tillgängligt.

12.7 Andra skadliga effekter

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

AVSNITT 13: Avfallshantering

Upplysningarna i detta avsnitt innehåller allmänna råd och anvisningar. All tillgänglig ändamålsspecifik information som angivits i exponeringsscenariot finns i listan över identifierade användningar i avsnitt 1.

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

- Avfallsbehandlingsmetoder : Alstring av avfall skall undvikas eller minimeras när så är möjligt. Bortskaffande av denna produkt, lösningar och biprodukter skall alltid ske i överensstämmelse med kraven på miljöskydd och lagstiftning för avfallshanterings samt eventuella lokala myndighetskrav. Anlita ett auktoriserat avfallshanteringsföretag för kvittblivning av överskottsprodukter och ej återvinningsbara produkter. Rester skall inte släppas ut obehandlat till avloppssystem utan att det är fullt i enlighet med krav från alla myndigheter.
- Farligt avfall : Klassificeringen av produkten kan innebära krav på hantering som farligt avfall.
- Avfallshantering : Förhindra utsläpp i avlopp eller vattendrag. Bortskaffas enligt alla federala, statliga och lokalt tillämpbara bestämmelser. Om denna produkt blandas med annat avfall, gäller den ursprungliga avfallskoden kanske inte längre och blandningen måste ges en rätt kod. Ytterligare information finns hos den lokala avfallsmyndigheten.

Europeiska avfallskatalogen (EWC)

EWC-klassificering av denna produkt som avfall är:

Avfallskod	Avfallsbeteckning
EWC 08 01 11*	Färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

Förpackning

- Avfallsbehandlingsmetoder : Alstring av avfall skall undvikas eller minimeras när så är möjligt. Förpackningsavfall skall återvinnas. Förbränning eller soptipp kommer i fråga endast om återvinning inte är möjlig.
- Avfallshantering : Genom att använda informationen i detta säkerhetsdatablad bör man rådfråga den behöriga avfallsmyndigheten om klassificeringen av tomma behållare. Tomma behållare måste skrotas eller rekonditioneras. Ej tömda förpackningar lämnas som avfall i enlighet med lokala eller nationella föreskrifter.
- Speciella försiktighetsåtgärder : Produkt och förpackning skall oskadliggöras på säkert sätt. Försiktighet skall iakttas vid hantering av tomma behållare som inte har rengjorts eller spolats. Tomma behållare eller innerbehållare kan ha kvar vissa produktrester. Ångan från produktrester kan skapa en mycket brandfarlig eller explosiv atmosfär inne i behållaren. Använda behållare skall varken skäras, svetsas eller krossas om de inte har rengjorts grundligt invändigt. Undvik spridning av utspillt material, avrinning, kontakt med jord, vattendrag, dränering och avlopp.

AVSNITT 14: Transportinformation

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 UN-nummer eller id-nummer	UN1263	UN1263	UN1263
14.2 Officiell transportbenämning	FÄRG	FÄRG	PAINT
14.3 Faroklass för transport	3 	3 	3
14.4 Förpackningsgrupp	III	III	III

AVSNITT 14: Transportinformation			
14.5 Miljöfaror	Nej.	Nej.	No.

Ytterligare information

ADR/RID : Tunnelkategori (D/E)
IMDG : Beredskapsplaner F-E, _S-E_

14.6 Särskilda skyddsåtgärder : Transport inom användarens område: transportera alltid produkten i upprättstående, slutna och säkra behållare. Säkerställ att personer som transporterar produkten vet vad som ska göras i händelse av olycka eller spill.

14.7 Bulktransport enligt IMO-instrument : Ej tillämbart.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

EU-förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH)

Bilaga XIV - Förteckning över ämnen för vilka tillstånd krävs

Bilaga XIV

Ingen av beståndsdelarna är upptagna.

Ämnen som inger mycket stora betänkligheter

Ingen av beståndsdelarna är upptagna.

Bilaga XVII - : Ej tillämbart.
Begränsningar av tillverkning, utsläppande på marknaden och användning av vissa farliga ämnen, blandningar och varor

Övriga EU-föreskrifter

VOC (Volym/Volym): : Bestämmelserna i direktiv 2004/42/EG för VOC gäller för denna produkt.Se produktetiketten och/eller det tekniska databladet för ytterligare information.

VOC för bruksfärdning blandning : Ej tillgängligt.

Industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) - luft : Ej listad

Industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) - vatten : Ej listad

Ämnen farliga för ozonskiktet (1005/2009/EU)

Ej listad.

Förhandsgodkännande (649/2012/EU)

Ej listad.

långlivade organiska föroreningar

Ej listad.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

Seveso Direktiv

Denna produkt regleras av Seveso-direktivet.

Farlighetskriterier

Kategori
P5c

Nationella föreskrifter

Brandfarlig vätska klass : 2b
(SRVFS 2005:10)

Internationella föreskrifter

Konventionen om kemiska vapen - kemikalielista I, II och III kemikalier

Ej listad.

Montrealprotokollet

Ej listad.

Stockholmkonventionen om långlivade organiska föreningar

Ej listad.

Rotterdamkonventionen om förfarandet med förhandsgodkännande sedan information lämnats (PIC)

Ej listad.

UNECE Aarhus Protokoll om POPs och tungmetaller

Ej listad.

15.2 : Ingen kemikaliesäkerhetsbedömning har utförts.
Kemikaliesäkerhetsbedömning

AVSNITT 16: Annan information

Indikerar uppgifter som har ändrats sedan föregående version.

Förkortningar och akronymer

: ATE = Uppskattad akut toxicitet
CLP = Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1272/2009 (CLP) om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar
DMEL = Härledd nivå för minimal effekt (Derived Minimal Effect Level)
DNEL = Härledd noll-effekt nivå (Derived No Effect Level)
EUH-faroangivelser = kompletterande faroangivelser enligt CLP
N/A = Ej tillgängligt
PBT = Persistenta, bioackumulerande och toxiska
PNEC = Koncentration som sannolikt inte förorsakar negativ effekt
RRN = REACH registreringsnummer
SGG = segregationsgrupp
vPvB = Mycket persistenta och mycket bioackumulerande

Procedur som använts för att härleda klassificeringen i enlighet med förordningen (EG) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassificering	Skäl
Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336	Baserat på testdata Beräkningsmetod

Faroangivelserna i fulltext

AVSNITT 16: Annan information

H226 H304 H312 H315 H319 H332 H335 H336 H373 H412 EUH066	Brandfarlig vätska och ånga. Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna. Skadligt vid hudkontakt. Irriterar huden. Orsakar allvarlig ögonirritation. Skadligt vid inandning. Kan orsaka irritation i luftvägarna. Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad. Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering. Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer. Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.
--	---

Klassificeringar i fulltext [CLP/GHS]

Acute Tox. 4 Aquatic Chronic 3 Asp. Tox. 1 Eye Irrit. 2 Flam. Liq. 3 Skin Irrit. 2 STOT RE 2 STOT SE 3	AKUT TOXICITET - Kategori 4 FARA FÖR FÖRDRÖJDA (KRONISKA) EFFEKTER PÅ VATTENMILJÖN - Kategori 3 FARA VID ASPIRATION - Kategori 1 ALLVARLIG ÖGONSKADA ELLER ÖGONIRRITATION - Kategori 2 BRANDFARLIGA VÄTSKOR - Kategori 3 FRÅTANDE ELLER IRRITERANDE PÅ HUDEN - Kategori 2 SPECIFIK ORGANTOXICITET - UPPREPAD EXPONERING - Kategori 2 SPECIFIK ORGANTOXICITET - ENSTAKA EXPONERING - Kategori 3
---	---

Utskriftsdatum : 7-11-2024
Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 7-11-2024
Datum för tidigare utgåva : 3-10-2024
Version : 3.01
Unique ID : D2A5A60AAB0B1EDEB18346EF3A2444EF

Meddelande till läsaren

Endast för yrkesmässigt bruk.
Viktig information: Informationen i detta datablad är inte tänkt att vara fullständig och är baserad på vår nuvarande kunskap samt gällande lagar; varje person som använder denna produkt för annat ändamål än det som uttryckligen rekommenderas i det tekniska databladet utan att först ha erhållit skriftlig bekräftelse från oss om lämpligheten att använda produkten för ändamålet i fråga gör detta på egen risk. Det är alltid användarens ansvar att vidta nödvändiga åtgärder för att uppfylla de krav som ställs i lokala lagar och bestämmelser. Läs alltid databladet vad angår materialsäkerhet och det tekniska databladet vad angår produkten om sådana finns. Alla råd som vi ger eller annat uttalande från oss om produkten (angivna i detta datablad eller på annat sätt) är enligt vår uppfattning riktiga men vi har ingen kontroll över kvaliteten på underlaget eller de många faktorer som kan påverka användningen och appliceringen av produkten. Om vi inte särskilt och skriftligen kommit överens om annat påtar vi oss inget som helst ansvar för produktens prestanda eller för förlust eller skada som kan uppstå vid användningen av produkten. För de produkter som vi levererar och för de tekniska råd som vi lämnar gäller våra standard leveransvillkor. Ni bör efterfråga en kopia av dessa villkor och läsa dem noggrant. Informationen i detta datablad kan ändras från tid till annan mot bakgrund av nya erfarenheter och vår policy om kontinuerlig utveckling. Det är användarens ansvar att före användningen av produkten förvissa sig om att detta datablad är det aktuella.